

Слабкий Г.О.¹, Картавцев Р.Л.², Дудник С.В.³

Лікування за програмою медичних гарантій пацієнтів з гострим інфарктом міокарда із застосуванням стентування коронарних судин

¹ДВНЗ «Ужгородський національний університет»,
м. Ужгород, Україна

²Державне підприємство «Політехмед»,
м. Київ, Україна

³Національна служба здоров'я України,
м. Київ, Україна

Slabkiy G.O.¹, Kartavtsev R.L.² Dudnyk S.V.³

Treatment under the program of medical guarantees for patients with acute myocardial infarction with the use of coronary stenting

¹State University "Uzhhorod National University",
Uzhhorod, Ukraine

²State Ukrainian Association "Polytechmed",
Kyiv, Ukraine

³The National Health Service of Ukraine,
Kyiv, Ukraine

g.slabkiy@ukr.net

Вступ

Захворювання системи кровообігу належать до соціально небезпечних хвороб. Захворювання серцево-судинної системи є одними з найбільш поширених і небезпечних видів захворювань у світі й Україні. Серед них інфаркт міокарда є поширеним серцево-судинним захворюванням, що становить велику загрозу для здоров'я та життя людей по всьому світу, в Україні також. За даними Міністерства охорони здоров'я України, у 2020 р. в Україні зареєстровано понад 160 000 випадків інфаркту міокарда. Інфаркт міокарда в Україні у 2020 р. став причиною більш ніж 55 000 смертей, що робить його однією з найбільш смертоносних хвороб [1]. Необхідно зазначити, що показник захворюваності чоловіків на гострий інфаркт міокарда (153,3) в 1,75 раза вищий, ніж показник захворюваності жінок (87,5). Смертність населення внаслідок інфаркту міокарда по Україні в динаміці 2015–2021 рр. зросла на 20,0% і становила 28,2 на 100 тис. населення [2].

Основною причиною інфаркту міокарда є порушення прохідності судини серця. Унікальним рішенням відновлення прохідності судини за наявності інфаркту міокарда є встановлення коронарного стента. Процедура стентування рятує життя багатьох пацієнтів і запобігає інфарктам та іншим серцево-судинним ускладненням у десятків мільйонів людей [3].

В Україні на законодавчому рівні визначено, що стентування коронарних судин проводиться безоплатно в рамках державних гарантій безоплатної медичної допомоги [4].

Метою дослідження є вивчення рівня застосування стентування коронарних судин під час лікування пацієнтів, хворих на гострий інфаркт міокарда.

Об'єкт і методи дослідження

Об'єкт дослідження: застосування стентування коронарних судин під час лікування пацієнтів, хворих на гострий інфаркт міокарда. *Матеріали дослідження:* статистичні дані Національної служби здоров'я України за період 2021–2023 рр. у регіональному аспекті. *Методи дослідження:* бібліосемантичний, медико-статистичний, структурно-логічного аналізу.

Обробка даних проводилася з використанням загальноприйнятих методів медичної статистики з обрахуванням як абсолютних, так і відносних даних, отриманих у процесі дослідження.

Результати дослідження та їх обговорення

Отримані у процесі дослідження результати наведено в таблиці.

Аналіз наведених у таблиці даних за періодом дослідження охоплював передвоєнний час (2021 р.) та період війни проти російської воєнної агресії (2022, 2023 рр.). Під час проведення аналізу результатів дослідження в регіональному аспекті регіони країни умовно поділені на три категорії: регіони зони активних бойових дій (Донецька, Київська, Луганська, Харківська, Миколаївська, Херсонська, Запорізька області), регіони, наближені до зони активних бойових дій (Дніпропетровська, Одеська, Сумська, Чернігівська, Черкаська, Житомирська області, м. Київ), регіони, які віддалені від зони активних бойових дій (усі інші області).

У таблиці наведені дані про кількість пролікованих хворих на гострий інфаркт міокарда з територій, які підконтрольні Україні.

Загалом в Україні кількість пацієнтів, хворих на гострий інфаркт міокарда, що проліковані за

Таблиця

Дані про пацієнтів із гострим інфарктом міокарда, пролікованих за пакетом програми медичних гарантій «гострий інфаркт міокарда» та стентування коронарних судин, 2021–2023 рр.

Регіон	2021 р.			2022 р.			2023 р.		
	Кількість пролікованих хворих на ГІМ	Із проведеним стентуванням коронарних судин		Кількість пролікованих хворих на ГІМ	Із проведеним стентуванням коронарних судин		Кількість пролікованих хворих на ГІМ	Із проведеним стентуванням коронарних судин	
		абс.	%		абс.	%		абс.	%
<i>Області</i>									
Вінницька	835	587	70,3	981	779	79,4	1 117	886	79,3
Волинська	659	399	60,5	760	573	75,4	800	494	61,7
Дніпропетровська	1 950	1 066	54,7	2 451	1 564	63,8	3 229	2 002	62,0
Донецька	762	566	74,3	154	133	86,3	–	–	–
Житомирська	440	284	64,5	732	557	76,1	943	728	77,2
Закарпатська	665	482	72,5	824	641	77,8	904	659	72,9
Запорізька	1 239	786	63,4	1 193	789	66,1	1 544	944	61,1
Івано-Франківська	741	425	57,4	1 073	714	66,5	1 117	834	74,7
Київська	683	425	62,2	624	455	72,9	1 865	988	52,9
Кіровоградська	570	284	49,8	645	370	57,4	837	531	63,4
Луганська	111	11	9,9	–	–	–	–	–	–
Львівська	1 931	1 017	52,7	2 414	1 576	65,3	2 757	1 718	62,3
Миколаївська	415	301	72,5	439	330	75,2	751	503	66,9
Одеська	1 099	832	75,7	1 590	1 151	72,4	1 972	1 398	70,9
Полтавська	950	762	80,2	1 166	1 012	86,8	1 337	1 122	83,9
Рівненська	730	399	54,6	855	675	78,9	957	734	76,6
Сумська	721	527	73,1	790	631	79,9	744	587	78,9
Тернопільська	401	265	66,1	528	440	83,3	670	557	83,1
Харківська	1 420	1 004	70,7	638	503	78,8	1 688	1 210	71,7
Херсонська	402	196	48,7	143	90	62,0	231	121	52,4
Хмельницька	708	534	75,4	940	781	83,1	1 257	961	76,5
Черкаська	945	681	72,1	1 084	788	72,7	1 198	925	77,2
Чернівецька	742	370	49,9	849	579	68,2	1 172	702	59,9
Чернігівська	659	371	56,3	502	391	75,9	735	553	75,2
Місто Київ	1 086	656	60,4	2 076	1 386	66,8	2 473	1 589	64,3
Україна разом	19 778	12 574	63,6	21 375	15 522	72,6	27 825	19 157	68,8

програмою медичних гарантів, за період дослідження збільшилася в 1,41 раза: з 19 778 у 2021 р. до 27 825 у 2023 р., що вказує на негативний вплив війни проти російської агресії на захворюваність населення України на гострий інфаркт міокарда.

Частка пацієнтів, яким було проведено стентування коронарних судин, зросла із 63,6 до 68,8%, з найвищим рівнем у 2022 р. – 72,6%.

Проведений аналіз даних за 2021 р. (передвоєнний період) показав, що найвищий рівень застосування стентування коронарних судин у лікувальній тактиці щодо хворих на гострий інфаркт міокарда зареєстровано в Полтавській (80,2%), Одеській (75,7%) та Донецькій (74,3%) областях. Найнижчий рівень застосування стентування коронарних судин у лікувальній тактиці щодо хворих на гострий інфаркт міокарда зареєстровано в Луганській (9,9%), Херсонській (48,7%) та Кіровоградській (49,8%) областях. У місті Києві стентування коронарних судин застосовано в лікуванні 63,6% пацієнтів, хворих на гострий інфаркт міокарда. Гранична різниця показника частоти застосування стентування коронарних судин у лікувальній тактиці хворих на гострий інфаркт міокарда становила 8,1 раза: від 9,9% у Луганській до 80,2% у Полтавській областях.

За період війни проти російської воєнної агресії (2022, 2023 рр.) частка пацієнтів, пролікованих за пакетом програми медичних гарантій «Гострий інфаркт міокарда», яким у лікувальній тактиці застосовано стентування коронарних судин, скоротилась у 4 (16,0%) регіонах: Запорізькій, Київській, Миколаївській і Одеській областях.

У 2023 р. найвищий рівень застосування стентування коронарних судин у лікувальній тактиці щодо хворих на гострий інфаркт міокарда зареєстровано у Вінницькій (79,3%), Сумській (78,9%), Житомирській і Черкаській (по 77,2%) областях. Найнижчий

рівень застосування стентування коронарних судин в лікувальній тактиці щодо хворих на гострий інфаркт міокарда зареєстровано в Херсонській (52,4%), Київській (52,9%) та Чернівецькій (59,9%) областях.

Гранична різниця показника частоти застосування стентування коронарних судин у лікувальній тактиці хворих на гострий інфаркт міокарда у 2023 р. становила 1,5 раза: від 52,4% в Херсонській до 79,3% у Вінницькій областях.

Варто зазначити, що у 2023 р. в Донецькій і Луганській областях за пакетом програми медичних гарантій «Гострий інфаркт міокарда» пацієнти не лікувалися.

Перспективи подальших досліджень

Перспективи досліджень пов'язані з вивченням доступності стентування коронарних судин хворим на ішемічну хворобу серця.

Висновки

За період дослідження (2021–2023 рр.) кількість хворих на гострий інфаркт міокарда, які були проліковані за програмою медичних гарантій, збільшилась в 1,41 раза: з 19 778 у 2021 р. до 27 825 у 2023 р., що свідчить про негативний вплив війни проти російської агресії на захворюваність населення України на гострий інфаркт міокарда. Частка пацієнтів, яким було застосовано стентування коронарних судин, зросла із 63,6 до 68,8% з найвищим рівнем у 2022 р. – 72,6%. Гранична різниця показника частоти застосування стентування коронарних судин у лікувальній тактиці щодо хворих на гострий інфаркт міокарда в розрізі регіонів країни має достовірні відмінності, що свідчить про різний рівень доступності для населення зазначених регіонів сучасних методів медичної допомоги хворим на гострий інфаркт міокарда.

Література

1. МОЗ України. Смертність населення України від хвороб системи кровообігу в Україні у 2015–2021 рр. (інформаційно-статистичний довідник). Київ; 2022. 30 с.
2. Слабкий ГО, Кошеля ІІ. Смертність населення України внаслідок хвороб системи кровообігу в передвоєнний період. Україна. Здоров'я нації. 2022; 4 (70): 5–10.
3. Park Jin-Seok, Jeong Seok, Lee Don Haeng (2015–5). Recent Advances in Gastrointestinal Stent Development. Clinical Endoscopy. Т. 48, № 3. Р. 209–215.
4. Пакети медичних послуг. Зміст та підхід до контракування закладів охорони здоров'я. Національна служба здоров'я України. Київ, 2020. 59 с.

References

1. MOZ Ukraine. Smertnist naselennia Ukrainy vid khvorob systemy krovoobihu v Ukraini v 2015–2021 rokakh (informatsiino-statystychnyi dovidnyk). Kyiv; 2022. 30 s.
2. Slabkyi HO, Koshelia II. Smertnist naselennia Ukrainy vnaslidok khvorob systemy krovoobihu v peredvoiennyi period. Ukraina. Zdorovia natsii. 2022; 4 (70): 5–10.
3. Park Jin-Seok, Jeong Seok, Lee, Don Haeng (2015–5). Recent Advances in Gastrointestinal Stent Development. Clinical Endoscopy. Т. 48, № 3. Р. 209–215.
4. Pakety medychnykh posluh. Zmist ta pidkhid do kontraktuvannia zakladiv okhorony zdorovia. Natsionalna sluzhba zdorovia Ukrainy. Kyiv, 2020. 59 s.

Мета: дослідити рівень застосування стентування коронарних судин під час лікування пацієнтів, хворих на гострий інфаркт міокарда.

Матеріали та методи. *Об'єкт дослідження:* застосування стентування коронарних судин під час лікування пацієнтів, хворих на гострий інфаркт міокарда. *Матеріали дослідження:* статистичні дані Національної служби здоров'я України за період 2021–2023 років у регіональному аспекті. *Методи дослідження:* бібліосемантичний, медико-статистичний, структурно-логічного аналізу.

Результати. За період дослідження (2021–2023 роки) кількість хворих на гострий інфаркт міокарда, які були проліковані за програмою медичних гарантій, збільшилася в 1,41 раза: з 19 778 у 2021 році до 27 825 у 2023 році, що вказує на негативний вплив війни проти російської агресії на захворюваність населення України на гострий інфаркт міокарда. Частка пацієнтів, яким було проведено стентування коронарних судин, зросла із 63,6 до 68,8% з найвищим рівнем у 2022 році – 72,6%.

Висновки. Гранична різниця показника частоти застосування стентування коронарних судин у лікувальній тактиці щодо хворих на гострий інфаркт міокарда в розрізі регіонів країни має достовірні відмінності, що свідчить про різний рівень доступності для населення зазначених регіонів сучасних методів медичної допомоги пацієнтам із гострим інфарктом міокарда.

Ключові слова: хворі на гострий інфаркт міокарда, стентування коронарних судин, лікування, програма медичних гарантій.

Purpose: to study the level of use of coronary stenting in the treatment of patients with acute myocardial infarction.

Materials and methods. Object of the study: the use of coronary stenting in the treatment of patients with acute myocardial infarction. Research materials: statistical data of the National Health Service of Ukraine for the period 2021–2023 in the regional aspect. Research methods: bibliosemantic, medico-statistical, of structural-and-logical analysis.

Results. During the study period (2021–2023), the number of patients with acute myocardial infarction who were treated under the medical guarantee program increased by 1,41 times: from 19 778 in 2021 to 27 825 in 2023, which indicates a negative impact of war against Russian aggression on the incidence of acute myocardial infarction in the population of Ukraine. The proportion of patients who underwent coronary stenting increased from 63,6 to 68,8%, with the highest level at 72,6% in 2022.

Conclusions. The marginal difference in the frequency indicator of coronary stenting in the treatment tactics of patients with acute myocardial infarction in the context of the regions of the country has significant differences, which indicates a different level of accessibility of modern methods of medical care for acute myocardial infarction for the population of different regions.

Key words: patients with acute myocardial infarction, coronary stenting, treatment, program of medical guarantees.

Конфлікт інтересів: відсутній.

Conflict of interest: absent.

Відомості про авторів

Слабкий Геннадій Олексійович – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри громадського здоров'я ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; пл. Народна, 1, м. Ужгород, Україна, 88000.
g.slabkiy@ukr.net, ORCID ID 0000-0003-2308-7869

Картавцев Ростислав Леонідович – кандидат медичних наук, генеральний директор Державного підприємства «Політехмед»; вул. Нагірна, 25–27, м. Київ, Україна, 04107.
badsantar@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-2634-0017

Дудник Світлана Валеріївна – доктор медичних наук, директор департаменту Національної служби здоров'я України; вул. Степана Бандери, 19, м. Київ, Україна, 02000.
sv.dudnik@ukr.net, ORCID ID 0000-0002-7012-424X

Стаття надійшла до редакції 26.07.2024

Дата першого рішення 05.08.2024

Стаття подана до друку 12.09.2024